

Vladimír Stibor
**Divizny z Kalvárie aneb Cesta k tvému
ohništi**

Výběr z básnické tvorby

Báseň o zemi původu

Chtěl bych znát zemi tvého původu;
přitom je to údolí,
kde bolest hraje ruletu
anebo se rozpouští
jako sirnatá sůl,
když dostatečně zezlátne.

II

Chtěl bych znát zemi tvých nosičů;
přetahuje se o provazy z lýčí,
smějí se,
jakmile se jeden houpá na laně
a druhý na něj líčí
tu samou oprátku...

III

Chtěl bych znát zemi tvého původu.
A neříkej,
že se na mne těšíš
a že ke mně chováš tolik úcty,
že na mne ani nesáhneš.
To by mě zranilo.

IV

Chtěl bych znát zemi tvého původu;
tu zemi ztrát,
polních remízků, cest i smutečných průvodů.
Jen když si na místním hřbitově koupíš hrob,
zakořeníš.
A v hospodě až do rána budeš pít
a říkat: Chlapi, kuřte,
co kdyby náhodou přišel fotograf Honza Reich
a chtěl by si vás zvěčnit.

V

Chtěl bych znát zemi tvého původu;
připomíná číši z nehlazeného skla.
Při soumraku
je vyšší než pohoří Vihorlat,
protože za ním
už nic není.
Ani stín,
jen náhrdelník
a výdech a nádech.
Možná okouzlení,
v němž se brodíš až po kotníky,
slastí přivíráš oči
a pak do mne vstupuješ
s veškerou něhou
i s bojovými vozy.

VI

Chtěl bych znát zemi tvého původu;
sestoupila mi do krve
po schodech,
kudy se plazil déšť
a mlhy nad řekou skrývaly oltáře z divokých chrp
a divizen.

Lehni si vedle mne,
nebe sestoupí
a zeptá-li se,
odkud se známe,
sevru tě v náručí.

Nádherný dům

Chtěl bych mít dům
se třemi jezery.

Na prvním
by dováděly jitřní galéry.
Na druhém čluny
nesoucí na přídi květy z vyhnanství.

Na třetím jezeru
bych zahlédl,
jak se po vlnách stáčí stezka
ke tvému atriu.

Přivítal bych tě úsměvem.

U hrobu mého táty

Povalují se tu
ohořelé trámy,
hnízda včel proti obloze.
Malokvěté jak malověrné divizny
s místními muzikanty
odmítají hrát Oceánem pluje loď,
k přístavu ji doprovod'...
Těší se na posezení
kolem dubových stolů;
krčmář přinese horký grog,
zakroutí očima,
zeptá se, kdo to platí?

Podzim s uvázaným provazem
z pravého lýčí kolem pasu
bude přinášet rok co rok
orchideje;
nosičky vody,
co projdou kolem,
zapomenou,
že se stmívá.

Čím mě spoutáváš

A řízneš-li,
přitlač silněji...
Z mých ran budou vstávat andělé,
popíjet jitřní thé;
na otázku
proč nemohli zůstat,
lehce pokrčí rameny...
K neuvěření
se vrátí údolím tvého klínu.
A nevrátí-li se,
budu věřit,
že jsou na cestě....

Tobě

V myšlenkách
smíme lodě zdržet v přístavech,
sedět naproti sobě
alespoň chvíli.
Moře se zhoupne v bocích,
vítr tě obejmě,
lehce znejistí.

Vzducholodě

věnováno Lence M.
Až přijdu do řečí,
vylovím z tvého podhůří
výsostné znaky vzducholodí;
proplouvaly krajinou,
aniž je kdokoliv zahlédl.
Tajily i rozpůjčovaly sny.
Do měsíčních tůní zavlekly
střelnici z poutě.

Země Janů

Jsme zemí Jana Palacha
i mistra Jana z Kostnice;
jsme zemí říčních proroků.
Stydím se,
že jsem nepozval na večeři
ani Jana Křtitele.
Snad mi odpustí
slova i prosby
vonící spálenou hlínou,
kopance do boků,
když mě nesl na zádech.
Jsme zemí padlých stromů,
padlých do kříže.

Pouštní nebe

Pouštní studny
jsou už tři dny bez vody;
termiti převažují most,
rozmařilost je děsí.
Možná proto
traverzují po skalních římsách
a stírají stříbro,
co po nich stéká.
Mají-li pohlédnout dolů.
nedokáží ublížit
ani sami sobě...
Tma ještě nezaschla.

Zítřejší přítelkyně

Časem se s ní spřátelím;
projdu jejím peklem,
zakopnu o návětrné kořeny;
a mezitím
se objeví dny,
kdy jsem si jistý
jejím zoufalstvím,
schopností uvolnit kámen
na té nejvyšší skále,
pod níž stojíme,
loupeme pomeranče
a díváme se na tu stranu,
odkud na nás volá.
Na poslední chvíli
do mne drcne ramenem.
řekne:
Hlupáčku, stojím ti za to?
Mohla jsem tě zabít.
Po mně přijdou jiné.
Naučím tě pár kouzel.

Čtení z ranních stop

Krvácejí bůh
se vždycky stydí
za počet svých sečných,
bodných ran.
Chtěl přijít mezi lidi
převlečen za pastýře,
ale jak může?
Každou jitřní šelmou,
co přebývá na obloze,
je zle potrhán...

To, co musím obětovat

Zakázala jsi mi
používat velká slova;
neprojdou ústy.
Mosty,
houpající se na záchranných lanech
a křtící v řečišti
lodě vydlabané z jednoho kusu dřeva...
Posmutniš a řekneš:
Ze stromů,
jež nepoznáš,
neulomíš větev,
nerozděláš oheň...
Jednou se s tebou dohodnu.

Trochu jiné přání

Potulné smrti
přeji dlouhý život,
plné hrsti hrobaříků,
vlajkoslávu ve větvích -
hlásí se k ní tma.
Prolétá právě tudy
smutná a prozáblá;
z našich dluhů
staví babylónskou věž;
uprostřed noci
strhává lešení.
hází jej na oheň...
Časem zjistím,
že jsem na ní závislý.

Remalí

Tvé jméno obletělo planiny
smutkem nahosemenných květin.
V úplňku jsi tu se mnou.
Neboj se,
neotevřu okno do pokoje
Srdce je stvořeno
z písni veslařů,
Do slz tvých očí
pokládá tma své smaragdy,
hrudky posvátní hlíny.
Bolest popraská, vrací se jako dítě
Pobrukuje si,
běží z poutě
nejdelší cestou domů.

Co ještě nevíme o smrti

Vše nahrává
z pevných disků paměti;
nerozpakuje se
vytáhnou ze zdi zástrčky,
odumlat konektory,
odpojit žárovky na konci tunelu
a šaty nechat ušít
z látky,
po nichž prošel eliašův oheň
se svými nosiči mrtvých
a beznohých,
neboť jen těm hrozí
na břehu moře,
že nerozeznají od sebe
mlhu, slzy v dlaních
a zatraceně malé lidské odpuštění...

Příměsi noci

Až přineseš první hrst hlíny,
rozvlní se zápraží.
Křikneš: Domov,
to jsou jen stromové chýše.
Vymodeluji z nich ptáky
se svými rozpaky,
neskrývaným údivem.
S nocí levitují...

xxx

Začnou se všichni sbíhat.
Ztracený syn
nebo jen Bůh přišel odjinud?
Táhnou se za nimi jiskry popela,
útočné včely,
modlitby saharské pouště.
Dítě s neklamným úsměvem,
šeptaným jménem Arahas.